

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

196. Vicarius duarum diæcesium in quo loco cognoscere debeat causas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Questio 194. An possit cognoscere de causa delegata Episcopo suo.

1. Resp. id cum non posse sine nova & speciali Episcopali delegatione, nisi in rescripto addita fuisset illa verba: *sive ejus generali Vicario*. Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 41. Pax Jord. l. c. n. 217. Sbroz. l. 2. q. 35. n. 3. Garc. p. 6. c. 2. n. 22. Barbof. cit. allegat. 54. n. 111. citatis Abb. in c. quoniam, de offic. deleg. n. 15. Zerol. in pr. Episc. p. 1. v. Vicarius §. 21. dub. 4. Socin. conf. 39. n. 30. vol. 4. Campan. in divers. lur. can. rubric. rub. 11. c. 23. n. 148. Ratio responsionis est, quia Episcopus talia non cognoscit ut Episcopus, sed tanquam specialiter delegatus; adeoque in illa dignitate illi non succedit Vicarius; uti hoc patet à fortiore in Capitulo sede vacante, in quod non transeunt causæ Episcopo specialiter delegatæ. Et Episcopus constituendo Vicarium committit ea solum, quæ sibi competunt ratione jurisdictionis, ordinariæ. Sbroz. cit. q. 135. n. 2. ac proinde cum nova per talem delegationem conferatur jurisdictioni, etiam opus erit novâ subdelegatione ab eo facta Vicario: Sbroz. cit. n. 3. Proceduntq; hæc, etiam si mandatum Episcopi extenderet se ad causas omnes sibi delegandas; cum juxta dicta aliâ jurisdictioni, quæ necdum competit, committi nequeat. Sbroz. cit. q. 36. n. 4. & §. Ventrigl. l. c. Ampliat quoque cit. q. 135. n. 4. Responsionem Sbroz. uti idem sit in mandatis, præceptis & literis Episcopo directis, quæ non transeunt in Vicarium, ut Felin. in c. eam te. de Rescrip. n. 17. quem citat.

2. Quod si tamen Vicarius creatus esset à Papa, habiturum eum omnes prærogativas, adeoque eum posse cognoscere sine speciali commissione Episcopi causas delegatas Episcopo, tradit Sbroz. cit. q. 135. n. 5. citatis Alex. in l. & quia. ff. de jurisd. omn. judic. Dec. in cit. c. quoniam. n. 15. Bartol. in l. filius. ff. de Legat. Rationem quoque adjicit Sbroz. n. 7. ex Ruin. conf. 148. n. 5. in 4. quia Vicarius Episcopi à Papa creatus magis repræsentare videtur Episcopum, quam Vicarius creatus ab ipso Episcopo.

3. Illud quoque hic observandum, quod tradit idem Sbroz. l. 2. q. 131. n. 2. quod Episcopus talem causam sibi delegatam committere specialiter possit suo Vicario, non ut Vicario, sed uti delegato. citans Abb. in c. dilecti. il 3. de appellat. n. 18. eo quod, si committeret ut Vicario, non posset ab ejus sententia appellari ad Episcopum, secus, si ut delegato.

Questio 195. Num è contra quoque Episcopus nequeat cognoscere causam Vicario suo à Papa delegatam?

1. Resp. Affirmativè. Rosà De executoribus Liter. Apost. p. 2. c. 3. n. 11. ubi: Cum delegatio est facta Vicario, non potest Episcopus literas exequi, nisi per viam subdelegationis. citat Menoch. de commut. ult. voluntat. c. 5. n. 527. Ricc. in pr. rerum quotidian. fol. 419. & c. Item Sbroz. l. 2. q. 136. n. 1. citatis Anchar. in Clem. 2. de Rescrip. col. 1. Card. n. 10. Imol. n. 14. Franc. in c. dilecti. il 2. de appellat. q. 5. Dec. in c. quoniam. de offic. deleg. n. 9. Barbat. in Apostil. ad Bartol. in l. quod Principi. ff. de legat. Bertach. de Episc. l. 4. q. 7. n. 4. eo quod tunc Vicarius non cognoscat causam ut Vicarius, sed ut delegatus Papæ. Sbroz. l. c. n. 2. & in causa delegata per Papam major est Vicarius Episcopo suo, & separatim est auditorium unius ab auditorio alterius juxta DD. in cit. Clem. 2. & in specie Cardin. n. 10. Imol. n. 14. Sbroz. n. 4. Adde, quod rescriptum non debet extendi ad alios, neque ad multos juxta Felin. in c. eam te. de Rescrip. n. 17.

2. Et hæc procedunt, ubi delegatio facta Vicario sub nomine proprio & dignitatis, v. g. Titio Vicario Generali Episcopi. N. an verò Episcopus cognoscere possit causam delegatam à Papa suo Vicario, dum ei delegata non sub nomine proprio, sed tantum dignitatis, non conveniunt AA. Affirmant apud Sbroz. cit. n. 6. Bertach. ubi ante. l. 4. p. 5. n. 59. Innoc. in c. eam te. n. 5. & ibid. Abb. n. 14. Barbat. ubi ante. eâ ratione, quod licet Vicarius sit delegatus Papæ, dicatur tamen cognoscere tunc causam vice Episcopi; cum talis dignitas Vicariatus non competat ei jure proprio, ut Dec. & Abb. in cit. c. quoniam. de offic. deleg. n. 9. Negant econtra apud eundem Sbroz. n. 8. Cardin. in cit. Clem. 2. & ibid. Imol. n. 2. Butr. & Franc. in c. statutum. de Rescrip. in 6. Cuch. Inst. jur. can. de vice Episcopo. n. 171. & seq. ubi inquit: Episcopum non posse se intromittere in illa causa, quando Vicarius functus est officio suo, aut illum removere à Vicariatu, ut illum impediatur in delegatione; cum enim separatim sit auditorium delegati Papæ & Episcopi, non debet rescriptum extendi ad alium, quam ad ipsum delegatum.

3. Limitat tamen ipsam Responsionem Sbroz. n. 9. & 10. ut locum habeat in rescriptis delegationis, non autem in præceptis & mandatis Apostolicis, quæ sunt Vicario; quia hujusmodi transeunt in Episcopum. cit. Abb. in c. eam te. n. 5. & dat rationem, quod mandata restringi non debeant, sicut restringi debet delegata jurisdictioni, sed ampliari juxta c. sciendum. 8. q. 1. & Felin. in c. eam te. §. scriptum. col. 1. in princ. n. 16. non obstante huic communi sententiæ, quod aliâ Bald. in l. aliquando. ff. de off. Procons. n. 5. dicat, mandatum factum vicegerenti non arctare dominum. Extenditque hoc ipsum Sbroz. n. 11. ita ut in dubio scriptum videatur Vicario ut vices Episcopi gerenti, non ut executori, ut Felin. l. 6.

Questio 196. Vicarius duarum diœcesium in quo loco cognoscere debeat causas?

1. Respondet Pignat. Tom. 7. Consult. 64. n. 4. juxta Rotæ decisiones, quod Vicarius generalis existens in loco soliti domicilij ac residentie cognoscere possit causas omnes cujusunque generis utriusque diœcesis; cum in hoc pro una eademque diœcesi habeantur propter juris assistentiam, quam Episcopus habet, & intentionem fundatam jus dicendi, nedum ex jure communi, c. cum Episcopus, sed & ex Trident. Sess. 25. c. 6. quod etiam spectat, quod tradit Cardin. de Luca. in Miscell. d. 1. n. 113. ubi: Non solum, ubi unica est Ecclesia, unicave diœcesis; sed etiam ubi dua vel plures perpetuo tamen auctoritate Apostolica, quamvis æque principaliter unita, quoniam non per hoc duo vel plura tribunalia cum duobus vel pluribus Vicariis Generalibus aliisque Officialibus habere tenetur Episcopus. Licet enim Ecclesia ac diœceses æque principaliter unita pro duabus omnino distinctis habeantur, atque earum qualibet proprios & distinctos retineat fines, propriaque jura ac privilegia, perinde ac summo non adesse; adhuc tamen, cum Episcopi seu Prelati persona sit unica, ac naturaliter individua quod ad eum, atque ad hunc effectum amba vel plures pro una habentur, ut in qualibet unius vel alterius diœcesis parte residere valeat, ac tribunal erectum habere, nisi Apostolicæ provisiones vel antiqua consuetudo, qua jus facultativum excludat, aliter statuunt.

2. Et hæc de cognitione causarum, quas jure ordinario cognoscit; nam de cognitione & expeditione causarum facta ab eo tanquam delegato Papæ, observandum tantisper ex Rosà, De executor. lit.

Apost. p. 2. c. 3. n. 19. quod delegatus Papæ ubique jurisdictionem exercere potest, nec egeat territorio; sed habeat territorium generale, quia delegatus Papæ Papam representat.

Questio 197. An Vicarius Episcopi literas Apostolicas exequi possit mortuo Episcopo?

1. **R**esp. Literas expeditas & directas Vicario vivente Episcopo, Vicarius expedire non poterit; si prius post mortem Episcopi præsentata sibi fuerint; aut si præsentata quidem fuerint vivente Episcopo, necdum tamen eo vivente executæ; quia per mortem Episcopi jam desinit esse Vicarius, & officium ejus expiravit: neque etiam Vicarius Capitularis eas exequi, aut executionem jam captam perficere poterit; quia ipsi non sunt directæ, nec etiam dirigi solent à cancellaria Vicario Capitulari. Expectandus proinde erit novus Vicarius Episcopi sede iterum plenâ, vel super dictis literis petenda nova commissio, quæ vocatur mutatio Judicis, quâ committitur Ordinario viciniore, ut dictas literas exequatur servata forma literarum expeditarum. *Rosa. l. c. p. 1. c. 3. n. 3.* citans *Corrad. in prax. dispens. l. 7. c. 4. n. 22.* Proceditque id ipsum, etiam si Vicarius Episcopi, cui directæ fuerint literæ, crearetur Vicarius Capituli sede vacante, ut eas exequi nequeat. *Rosa. l. c. n. 31.* citatis *Corrad. ubi ante. n. 11.* *Garc. p. 6. c. 2. n. 40. 41. & 44.* contra *Sanch. de matrim. l. 8. d. 27. n. 12.* ex eodem jam tacto principio; quia tunc non est Vicarius Episcopi, cui directæ sunt literæ, sed Capituli, cui literæ à cancellaria dirigi non solent; uti nec ex stylo dirigi solent Vicariis Prælatorum inferiorum, ut *Rosa l. c. n. 36* quem vide. Et hic stylus potius attendendus, ut inquit *Rosa*, quam opinio contraria AA.

2. Quod autem literæ directæ Vicario, eo remoto, sive per expirationem officii, sive per mortem naturalem, executioni dari possint ab ejus successore, sive re adhuc integrâ, sive non amplius integrâ; quia earum executio demandata est non personæ sed tribunalî & intuitu officij, tradit *Idem Rosa l. c. n. 29.* citatis *Garc. ubi ante. n. 54.* *Corrad. n. 36.* *Parif. de resign. l. 1. q. 11. n. 17.* *Sbroz. l. 2. q. 67.* *Gambar. de off. legat. l. 8. q. 97.* *Capra conf. 67. n. 32.* *Abb. & Canonistis in c. quoniam de offic. delegat.* Neque his obstat, quod obmovent aliqui apud *Rosam. l. c. p. 2. c. 7. n. 49.* nempe delegationem factam dignitati transire in successorem, quando dignitas est per se subsistens, secus, si accessoria & dependens ab alio, ut contingit in Vicario Episcopi. Nam, ut ait *Rosa. ibidem. n. 50.* licet forte de juris subtilitate sic dicendum sit, secundum tamen stylum & observantiam omnium tribunalium Ecclesiasticorum delegationem factam Vicario transire in ejus successorem; citatque pro hoc præter citatos supra *Monet. de commut. ult. volunt. c. 8. n. 148.* quin & *Sanch. l. c. n. 10.* *Pax Jord. &c.*

PARAGRAPHUS XI.

De potestate Vicarii circa subdelegandum.

Questio 198. An Vicarius Generalis Episcopi alium Vicarium constituere possit.

1. **R**esp. Non posse eum absolute loquendo officium suum alteri committere, seu alium sibi similem seu generalem Vicarium constituere, argumento. *c. Clericos. de offic. Vicar. Laym. in c. Romana. de off. Vicar. in 6. n. 10.* *Pirh. tit. eod. n. 63.* *Barbos. de potest.*

Episc. alleg. 54. n. 99. *Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 202.* *Ventrigl. Tom. 2. annot. 14. §. 1. n. 36.* *Garc. p. 5. n. 8. n. 148.* *Sbroz. l. 2. q. 66. n. 1.* citans pro hac communi sententia innumeram turmam AA. & n. 12. idiplum extendens ad Vicarium generalem Capituli sede vacante. Nullus enim inferior Principe Vicarium ita constituere potest, ut totum officium suum seu potestatem ordinariam (qualem habet Vicarius generalis Episcopi) ei committat, nisi id à Lege aut Principis beneficio ei concessum sit. *Pirh. Laym. LL. cit. juxta Auth. ut nulli Judicium liceat. collat. 9. nov. 134.* & *Auth. de collatorib. §. ad hæc prohibemus. collat. 9. nov. 118.* Quare, ut *Laym.* nec ipse Episcopus officium suum ordinarium alteri committere possit, nisi id ei à Lege concessum.

2. Sed neque adhuc id possit Vicarius generalis e x simplici solum mandato speciali, quod haberet ad substituendum. *Sbroz. l. c. n. 11.* citans *Holt. in c. 1. de offic. Vicar. in 6. & ibid. Gemin. n. 11.* *Put. decs. 68. n. 1.* *Milis in repertor. v. Vicarius Episc. Parif. conf. 80. n. 15.* qui dicat esse communem. Veruntamen id possit, ubi in mandato inserta essent hæc verba: *Damus potestatem substituendi alium, quem nos Vicarium cum eadem potestate substituimus: Pirh. l. c. Laym. l. c. n. 12.* *Sbroz. l. c. n. 15.* *Garc. l. c. n. 155.* citantes *Rebuff. in pr. benef. tit. form. Vicar. n. 77.* *Melill. tr. de precedent. Vicar. c. 1. n. 14.* *Pavin. de potest. capit. sed vac. q. 10. n. 20.* In illo siquidem casu Vicarius ille non tam constituitur à Vicario quam ab ipso Episcopo, & ab eo accipit potestatem ministerio Vicarij substituente, & sola nominatio sui electio personæ fit à Vicario substituente. *Sbroz. Pirh. Laym. Garc. LL. cit. quorum posterior n. 156.* ait, idem esse, dum Episcopus daret potestatem substituendi suo nomine; utpote qui tunc etiam censetur positus ab Episcopo; cum ejus nomine substituatur. Neque etiam in his casibus dici possit, Episcopum dare Vicarium incertum contra *c. ad hæc. de rescrip. ait Garc. n. 157.* eò quod per substitutionem vel nominationem Vicarij substituente, qui representat personam Episcopi in substituendo, certificetur. Unde jam etiam in hoc casu Vicario vi dictæ clausulæ substituente sibi Vicarium, hunc posse Vicario substituente conferre beneficium docent *Rebuff. Coraf. Duaren. Sbroz. apud Garciam l. c. n. 158.*

3. Potest nihilominus Vicarius generalis Episcopi ob causam necessitatis, v. g. propter absentiam vel infirmitatem ad breve tempus sibi alium substituere, qui Vicarij munere cum simili jurisdictione interim fungatur (qui tunc haberet potestatem exequendi omnia concessa Vicario, ut *Ventrigl. l. c.* ac etiam possit cæpta per illum perficere. *Sbroz. l. 4. q. 67.*) argumento *c. 1. de offic. Vicar. in 6.* *Pirh. l. c. Laym. l. c. n. 11.* *Garc. n. 152.* *Sbroz. cit. q. 66. n. 17.* *Pax Jord. n. 204.* Num verò in hoc casu requiratur nihilominus speciale mandatum Episcopi, non conveniunt auctores. Affirmat id expresse *Ventrigl. l. c.* *Sbroz. cit. n. 17.* Item *Hoftiens. Franc. Dominic. Zerol. apud Garciam cit. n. 152.* vel saltem consuetudinem id faciendi, quali tunc toleretur per quandam voluntatem Episcopi, ut *Rosell. & alij apud Garc.* E contra posse id Vicarium ex causa, etsi non habeat ad id specialem facultatem seu mandatum, tenent *Pax Jord. cit. n. 204.* *Barbos. l. c. n. 100.* *Garc. cit. n. 152.* citans *Pavin. q. 10 n. 21.* *Put. decif. 168. l. 1.* *Felin. in c. 5. perpetuus. de fide instrum. n. 3.* *Marant. in specul. Advocator. p. 4. dist. 5. n. 22.* *Cuch. l. 12. tit. 8. n. 10.* *Azevedo Genueni, &c.*

Questio 199. Num Vicarius generalis constituere possit delegatum.

1. **R**esp. Primo in genere affirmative. *Sbroz. cit. q. 66. n. 22.* ubi ait: *Ubi Vicarius vellet committere*

alium